

„КОНКУРС ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ – 2017 г.“

Наименование на конкурса:
Конкурс за финансиране на научни изследвания – 2017 г.
Основна научна област/тематично направление, в което проектът кандидатства:
Хуманитарни науки
Допълнителни научни области/тематични направления при интердисциплинарни проекти:
Лингвистика, методика на чуждоезиково и електронно обучение
Заглавие на проекта:
Европейска идентичност на българския език: в търсене на нови изследователски и методически подходи
Базова организация:
СУ „Св. Климент Охридски“
Партньорски организации:
Не е приложимо
Ръководител на научния колектив (академична длъжност, научна степен, име):
Доц. д-р Атанас Атанасов
Сума за изпълнение на проекта:
118 400, 00 лв.

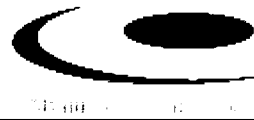
Резюме на проекта:

Идеята на настоящия проект е плод на дългогодишни разнородни изследователски, дидактически и приложни лингвистични търсения и проучвания. Необходимостта от неговото реализиране се основава на няколко тенденции, наложили се в съвременната наука и практика:

- В изследванията върху българския език преобладават анализите основно върху неговите особености като славянски и балкански език, не и като индоевропейски посредством исторически, типологичен и сравнителен подход. Все още не е направен цялостен и детайлен обзор на особеностите на българския език, който да се базира върху листата на Standard Average European, и да анализира в частност всеки езиков феномен. Резултатите от подобно проучване биха послужили за базово теоретично описание на българския, с цялостна рамка от теоретични и практически модели, които биха дали основа на следващи езиковедски, методически и приложни проучвания.
- Чуждоезиковото обучение включва преподаването/изучаването и на българския език като чужд, въпреки съществуващата практика под *чуждоезиково обучение* да се имат предвид всички останали езици. По тази причина няма достатъчно теоретични и практически изследвания по отношение на методиката на преподаване на български език, включително и разработки, които интерпретират, разграничават и отчитат особеностите на базовия език (на който са носители обучаваните) и езиковата среда, в която се преподава/изучава български.
- Български език като чужд се преподава както в България, така и в чужбина, където попадат и всички лекторати по български език, култура и литература. Трябва да се отбележи, че липсва приемственост и комуникация както между настоящи, така и между предходни, респективно - бъдещи лектори. За да бъде преодоляна липсата на тази приемственост, беше създадена нова рубрика „Лекторати“ в съществуваща вече електронна платформа по български език, в която се предвижда по настоящия проект да бъде разработена изцяло нова база данни, с изготвени модели, ползващи различна методика, и достъпни електронни курсове. Подобно действие ще обособи и наложи единно електронно пространство за всички лектори, които преподават български език, култура и литература в различни точки на света.
- В съвременната дидактическа теория и практика преобладава комуникативният метод и множеството негови варианти, които се оказват недостатъчно ефективни. Съпоставителният подход в методите на преподаване на български език е от съществено значение, особено за филолози. Този факт провокира идеята за изработка на модели и инструменти за преподаване посредством сравнителен и типологичен езиков анализ, който взема под внимание и езика, чиито носители са обучаваните.
- Утвърдените вече електронни форми на обучение се оказаха изключително подходящи за преподаване и изучаване на чужд език. Техният инструментариум позволява въвеждането на различни подходи в преподаването на български език като чужд.

Отбелязаните тенденции послужиха като изходен пункт за оформянето на концептуалната основа на настоящия проект, който съдържа последователни изследователски и практически дейности:

1) изследователска част, която анализира и представя българския език като европейски (спрямо листата (и не само) на Standard Average European), славянски и балкански

посредством исторически, сравнителен и типологичен подход;

2) дидактическа, която ще проучи съвременните методи на преподаване в чуждоезиковото обучение, в т.ч. и електронни, като демонстрира ползите и предложи начините и техниките на преподаването на български език като чужд и чрез сравнителен подход;

3) приложна част, която изцяло стъпва на резултатите от изследователската и дидактическа част, и на чиято база стъпва при проучването, адаптирането и изготвянето на: а) стандарт за преподаване на български език в различна езикова среда; б) модели на електронни курсове по български език (на български език с комуникативна методика и на английски с компаративна) и по култура и литература на България (на български език), които да послужат за разработването на версии и на други езици; в) теоретичен и практически модел на описание на българския език; г) електронни ресурси и инструменти за преподаване/учене, класифицирани спрямо езика, на който са носители обучаваните; д) подсигуряване на електронна среда за лектори и преподаватели по български език, култура и литература - надграждане на базата данни в електронната платформа по български език, ezik.bg, в създадената 2017 г. рубрика "Лекторати".

Реализирането на настоящия изследователски проект ще положи основата на значимо и актуално проучване на особеностите на българския език като европейски, славянски и балкански език, на база на която ще се изработят теоретични и практически модели на описание. Резултатите от проведените проучвания и анализи ще бъдат разпространени и публикувани, както и представени на предвидените по проекта и извън него научни форуми и конференции. Този първи етап ще бъде базов за интегрирането на съпоставителния подход в методиката на чуждоезиковото обучение, съпроводено и с проучване на техниките на преподаване на и на българския език като чужд. Използвайки съвременните електронни форми на обучение, ще се разработят модели с дизайн, съдържание и елементи и курсове с напълно интегрирани дейности по български език и по култура и литература. В резултат базата данни ще съдържа курсове с различни подходи, теоретично и практическо съдържание, което ще се има цялостен ефект върху концепциите на методиката на преподаване на български език като чужд като част от чуждоезиковото обучение, а в приложен аспект, подсигурявайки разнообразна гама от преподавателски подходи, ще разшири потенциалната си аудитория.

Ще се обособи електронно пространство, предназначено и за лекторатите, което да гарантира качествена база данни, актуален модел на описание и съвременни методи на преподаване, съобразени с езиковата среда и нейните особености. Изброените ключови резултати биха имали дълготраен ефект върху теоретичната и приложна лингвистика, съвременната методика на преподаване на чужд език, в т.ч. и на български, като подсигури разширяването и поддържането и на рубрика „Лекторати“ като съществен елемент от създадената вече електронна платформа по български език, ezik.bg.

**Разпределение на сумата по проекта между базовата организация и партньорите –
Не е приложимо**

Организация:

СУ „Св. Климент Охридски“ – базова организация

Сума: 118 400, 00 лв.

Организация:

Сума:
Организация:
Сума:
Организация:
Сума:
Обща сума за изпълнение на проекта: 118 400, 00 лв.

Членове на научния колектив

Организации/участници¹	Бележка²	Подпис³
Базова организация:		
Софийски университет „Св. Климент Охридски“		
Ръководител на научния колектив		
Атанас Атанасов	Доц. д-р	
Участници:		
Златка Генчева	Проф. д-р	
Луцина Геберт	Проф. д-р	
Илияна Кръпова	Доц. д-р	
Гулиелмо Чинкуе	Проф. д-р	
Цветана Димитрова	Гл.ас. д-р	
Недка Гарибова	Доц. д-р	
Ася Асенова	Гл.ас. д-р	
Весела Шушлина	Гл.ас. д-р	
Йорданка Велкова	Гл.ас. д-р	
Людмил Димитров	Проф. д-р	
Генчо Банев		
Красимира Колева	Гл.ас. д-р	
Бисера Дакова	Доц. д-р	
Григор Григоров	Гл.ас. д-р	
Гергана Христова		
Партньорска организация:		
Не е приложимо		
Участници:		
Не е приложимо		